

Un museu de capçalera, el mNACTEC

Published by [Interacció](#) [1] on 14/02/2019 - 16:36 | Last modification: 25/02/2026 - 17:28

Una mirada al procés d'avaluació estratègica de l'equipament que posa sobre la taula com els museus industrials poden orientar les seves accions a impactes socials, educatius i culturals reals.

El CoNCA va presentar ahir la seva avaluació sobre el mNACTEC a Terrassa, com a paradigma del museu capçalera, el qual té atorgat una funció de dinamitzador del seu sistema territorial de museus sobre una temàtica concreta com és la ciència i la tècnica, en el seu cas a més, descentralitzat. Així el mNACTEC ens pot il·lustrar quines són les necessitats que tenen aquests equipaments que funcionen com a nexes principals d'una xarxa específica de museus i espais patrimonials d'arreu del país.

Aquestes són les reflexions finals de l'avaluació estratègica:

El mNACTEC representa un model descentralitzat que neix del territori i conflueix en un museu capçalera que, alhora, no es localitza a Barcelona, sinó a Terrassa. Des de baix, amb el protagonisme dels equipaments locals i del patrimoni industrial repartit pel país, de forma progressiva i coherent s'ha anat configurant un relat del passat.

En aquest sentit, el mNACTEC és un sistema que supera la concepció de museu i que integra diferents realitats per a explicar la personalitat industrial, la història viscuda i, en definitiva, una part del que s'entén com a identitat col·lectiva. Tanmateix, l'equipament assumeix determinades responsabilitats i objectius ben diferenciats però que li són complementaris.

Per una banda, assumeix el rol d'òrgan públic principal d'articulació i divulgació del patrimoni industrial català com a llegat del passat productiu, així com l'estudi de la seva petja en la societat i en l'economia del país, i la protecció dels béns mobles i immobles vinculats. Aquests objectius els desenvolupa mitjançant el Sistema Territorial, impulsant el coneixement de la història empresarial i industrial catalana, amb el seu vessant social, i amb la tasca tècnica de gestor públic i assessor en mesures de protecció i catalogació.

Per altra banda, el mNACTEC com a museu ha de portar a terme les tasques que li són inherents. Amb la temàtica patrimonial, ha de fer recerca, conservar i exhibir una col·lecció i un patrimoni immoble propi. També li correspon la divulgació i l'activitat pedagògica sobre l'evolució de la ciència, de la tecnologia i de la tècnica, amb un relat en què, amb els orígens, s'incorpori la contemporaneïtat tecnològica a fi de fer actual i proper el discurs al visitant.

El CoNCA considera que les atribucions del mNACTEC impliquen afectacions que ultrapassin la tasca museística.

La gestió del patrimoni industrial del país esdevé una funció central que està lligada a un diàleg de tots els actors vinculats, de la societat i dels diferents poders públics. La conservació del passat industrial suposa la tria i la selecció dels elements, i, de manera coherent, s'ha d'establir què cal preservar per a entendre la història recent, determinar quins són els paisatges industrials prioritaris i decidir com s'ha d'actuar. A partir d'aquest punt, la conservació passa de forma majoritària per la reutilització en diferents usos, sempre amb el respecte imprescindible a la seva condició patrimonial.

Per desenvolupar aquestes dinàmiques, al mNACTEC li cal incloure muscle argumentatiu en la presa de decisions, sigui a través d'un Consell Rector amb representació àmplia o a través d'altres instruments participatius que complementin els òrgans genèrics competents ja existents en el Departament de Cultura. En paral·lel, necessita els recursos suficients per a participar en la conservació del coneixement i del patrimoni del territori, on no hi ha possibilitats tècniques i financeres. En aquest sentit, també li cal muscle per al desenvolupament territorial.

Ser i actuar com l'equipament i referent nacional de la ciència, la tècnica, la tecnologia i el patrimoni cultural no significa, en aquest cas, disposar d'un grau d'autonomia elevat per a portar-ho a terme. El CoNCA considera una disfunció que l'ens no tingui personalitat jurídica pròpia, fet que contravé la normativa vigent i la prevista en el Pla de Museus 2030. La situació actual no facilita al museu desenvolupar les seves funcions de la forma més adient, tal com s'ha manifestat en l'informe present, i pot limitar la seva acció present i futura. Amb el format jurídic d'entitat pública que es consideri adient per a les funcions i les interaccions amb tercers que li són implícites, la presa de decisions estratègiques, tècniques i financeres ha de dependre de l'equipament nacional.

L'excel·lència en tot equipament públic referencial cal cercar-la en actuacions diverses, com la recerca, les activitats expositives i educatives, en les que destaca l'equipament, o les col·laboracions amb tercers que potenciïn la divulgació del coneixement tècnic i científic. En les possibilitats de millora es considera primordial no tant una actualització del discurs i de les dinàmiques engegades com la renovació física i la potenciació de les seues, a alguna de les quals li cal una inversió immediata simplement per a subsistir com a museu i element patrimonial. Tanmateix, cal evitar el perill latent de la manca de continuïtat en el manteniment o en l'adscripció de recursos per al seu funcionament, que convertiria en inútil la inversió inicial.

Accés

Per a més informació, podeu consultar el document:

PDF [AEC 10 \(2019\). Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya \(mNACTEC\) \(2015-2017\) \[2\]](#)

Categories: Informe

Tags: equipaments culturals

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: polítiques culturals

Tags: educació i cultura

Tags: patrimoni cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2019/avaluacio-estrategica-mnactec>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/mnactec-def.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7883>